

РЕЗЮМЕТА

**на научните трудове на гл.ас. Емил Видев, доктор
представени за участие в конкурс за заемане на академичната
длъжност „доцент“ в професионално направление 7.6. Спорт**

1. Видев, Е. Строева подготовка в заниманията по физическо образование. Монография, НСА ПРЕС, София, 2020, 114 с., ISBN 978-954-718-657-6

Строевата подготовка незаслужено се пренебрегва от голяма част от специалистите, които приемат, че тя е загуба на време, неосъзнавайки, че е точно обратното. Веднъж утвърдени като норма строевите упражнения правят заниманието много по-стегнато и интензивно. Въвеждат рамкова форма, която дисциплинира участващите в него и ги кара да действат експедитивно и да се придържат към установения порядък. Икономисват непрекъснатите подканяния за възстановяване на реда от страна на водещия. Налагат дисциплина, която се поддържа по време на цялото занятие и именно това спестява много време и улеснява работата.

Освен това фигурните придвижвания, при умели команди от страна на водещия, могат да създадат изключително разнообразие в подготвителната част и да водят до много положителни емоции. Те са идеално средство за въвеждане в заниманието и подготовка на организма за комплекса от общоразвиващи упражнения за загряване, предхождащ основната част на урока или тренировката.

В прегледаната от нас литература открихме много архаизми, остарели или отхвърлени вече форми, неправилни команди и откровени грешки в противоречие с основни изисквания при престрояванията. Грешки има дори и в "Строеви устав на въоръжените сили на Република България". В настоящият труд се постарахме да отстраним забелязаните такива и да посочим правилния начин на подаване и изпълнение на командите, както и да се опитае да онагледим разбираемо начина им на изпълнение.

Videv, E. Structural preparation in physical education classes. Monograph, NSA PRESS, Sofia, 2020, 114 p., ISBN 978-954-718-657-6

Formation training is undeservedly neglected by a large number of specialists who assume that it is a waste of time, not realizing that it is the exact opposite. Once established as a norm, the formation exercises make the activity much tighter and more intense. They introduce a framework form that disciplines those involved in it and makes them act expeditiously and adhere to the established order. They save the presenter's constant prompts to restore order. They impose discipline that is maintained throughout the lesson, and this is what saves a lot of time and makes work easier.

In addition, figure movements, with skillful commands from the leader, can create an extraordinary variety in the preparatory part and lead to many positive emotions. They are an ideal means of introducing the activity and preparing the body for the complex of general developing warm-up exercises preceding the main part of the lesson or training.

In the literature we reviewed, we found many archaisms, obsolete or already rejected forms, incorrect commands, and outright errors in contradiction to basic requirements in formations. There are mistakes even in the "Strategy Statute of the Armed Forces of the Republic of Bulgaria". In the present work, we have tried to remove the noticed ones and to indicate the correct way of submitting and executing the commands, as well as to try to clearly illustrate the way of their execution.

2. Андонов, К., Димитрова, Б., Минева, М., Илиева, С., Сергиев, Г., Добрев, Д., Танкушева, Н., Видев, Е. Практическо ръководство по основна гимнастика за I курс. (2021) БОЛИД ИНС, София, -55 с., ISBN 954 8017- 01 6

Практическото ръководството е методическа разработка по основна гимнастика предназначено за студентите от НСА. Разработено е тематично по занимания, съобразено със седмичната програма на студентите по тази дисциплина. Ръководството запознава студентите а изискванията на катедра "Гимнастика" за I-ви семестър. Изложени са целта, задачите и средствата на основната гимнастика. Застъпена е строевата подготовка и необходимите елементарни музикални познания

свързани с нея. Отделя се внимание на приложните упражнения, подвижните игри (щафетни, занимателни и тематични) и на комплексите от упражнения за развитие на физически качества. Предлагат се комплекси от общоразвиващи упражнения без, със и на уреди. Специално внимание се обръща на гимнастическата терминология. Поставят се творчески и самостоятелни задачи. Включени са контролни тестове за физическа подготовка. Посочена е задължителната част от изпитното съчетание за оценката по практически умения на студентите.

Andonov, K., Dimitrova, B., Mineva, M., Ilieva, S., Sergiev, G., Dobrev, D., Tankusheva, N., Videv, E. Practical guide to basic gymnastics for the 1st year. (2021) BOLID INS, Sofia, -55 pp., ISBN 954 8017-01 6

The practical guide is a methodical development in basic gymnastics intended for the students of the National Academy of Sciences. It has been developed thematically by classes, according to the weekly program of the students in this discipline. The management introduces the students to the requirements of the "Gymnastics" department for the 1st semester. The purpose, tasks and means of basic gymnastics are set out. Structural training and the necessary elementary musical knowledge related to it are advocated. Attention is paid to applied exercises, mobile games (relay, entertaining and thematic) and complexes of exercises for the development of physical qualities. Complexes of general developing exercises are offered without, with and on gymnastic equipment. Special attention is paid to gymnastic terminology. Creative and independent tasks are set. Control tests for physical fitness are included. The mandatory part of the examination combination for the assessment of students' practical skills is indicated.

3. Ганчева, Г., Видев, Е., Григоров, Б., Георгиева, А., Николова, Х. Художествена гимнастика – ритмични способности. Учебно помагало. София. БОЛИД ИНС. 2017. ISBN: 978-954-394-230-5.

Музикалният съпровод и неговите изразни средства са основа за усъвършенстването на ритмичните способности, за поддържане и подобряване на емоционалното и здравословно състояние на занимаващите се, чрез подобряване ритъма на работа на всички органи и

системи в човешкото тяло. Музикалният съпровод е средство, с помощта на което се постига ритмично изпълнение при играта с уреди в художествената гимнастика.

По въпроса за ролята и значението на музиката в заниманията по различни артистични дисциплини, мненията на специалистите не се различават. Единство на мненията се наблюдава и относно необходимостта от усъвършенстването на редица способности – артистични, ритмични, музикални.

В наши дни, в спортните клубове не се прилага съвременна методика, по която да се включва в заниманията музикален съпровод за развитие и усъвършенстване на ритмичните способности.

Необходимостта от решаването на този проблем налага използването на достъпни принципи и методи, отговарящи на изискванията на дисциплината и съобразени с възможностите на спортните клубове в страната.

В настоящото учебно помагало се определят възможностите за точна оценка на ритмичните способности на занимаващи се с художествена гимнастика, предлага се методика за усъвършенстването им, изградена изцяло върху основните средства на дисциплината и приложима в съвременните условия на работа.

Gancheva, G., Videv, E., Grigorov, B., Georgieva, A., Nikolova, H. Artistic gymnastics - rhythmic abilities. Learning aid. Sofia. BOLID INC. 2017. ISBN: 978-954-394-230-5.

The musical accompaniment and its means of expression are the basis for the improvement of rhythmic abilities, for maintaining and improving the emotional and health condition of the participants, by improving the rhythm of work of all organs and systems in the human body. Musical accompaniment is a means by which rhythmic performance is achieved when playing with apparatus in rhythmic gymnastics.

On the issue of the role and importance of music in activities in various artistic disciplines, the opinions of specialists do not differ. Unity of opinion is also observed regarding the need to improve a number of abilities - artistic, rhythmic, musical.

Nowadays, sports clubs do not use a modern methodology to include musical accompaniment in the activities for the development and improvement of rhythmic abilities.

The need to solve this problem requires the use of accessible principles and methods, meeting the requirements of the discipline and taking into account the capabilities of the sports clubs in the country.

In this teaching aid book, the possibilities for an accurate assessment of the rhythmic abilities of those involved in rhythmic gymnastics are determined, a methodology for their improvement is proposed, built entirely on the basic tools of the discipline and applicable in modern working conditions.

4. Милев, Н., Димитрова, Б., Видев, Е., Андреев, П. Основна гимнастика. Учебник за студентите от НСА. София, 1992, 162с. НСА - Издателско-печатна база.

Основната гимнастика е фундаментална учебна спортнопедагогическа дисциплина. Тя съдейства за всестранното физическо развитие и обогатява общата двигателна култура. Учебникът е изцяло посветен на проблемите на тази важна дисциплина. Целта му е да подпомогне студентите в подготовката им за практическото прилагане на средствата на основната гимнастика в бъдещата им ежедневна спортно педагогическа практика, във всички звена на системата за физическа култура и спорт.

Влято е ново съдържание в такива традиционни въпроси като основната гимнастика и физическата подготовка на човека; във връзката и' със заниманията по кръгова тренировка; в строевата подготовка, особено занемарена през последните години; в класификацията на средствата на основната гимнастика.

Отделено е особено внимание на проблемите на методиката на преподаване на средствата на основната гимнастика и подреждането им в самостоятелен раздел. Обширно се разглеждат проблемите за преподаване на урока по основна гимнастика. Предлагат се примерни уроци предназначени за занимаващите се от различни възрастови групи от двата пола.

Milev, N., Dimitrova, B., Videv, E., Andreev, P. Basic gymnastics. Textbook for the students of the National Academy of Sciences. Sofia, 1992, 162p. NSA - Publishing and printing base.

Basic gymnastics is a fundamental educational sport-pedagogical discipline. It contributes to the all-round physical development and enriches the general movement culture. The textbook is entirely devoted to the problems of this important discipline. Its purpose is to support students in their preparation for the practical application of the means of basic gymnastics in their future daily sports pedagogical practice, in all units of the physical culture and sports system.

New content has been infused into such traditional matters as basic gymnastics and the physical training of man; in connection with circuit training activities; in formation training, especially neglected in recent years; in the classification of the means of basic gymnastics.

Particular attention is paid to the problems of the methodology of teaching the means of basic gymnastics and their arrangement in a separate section. The problems of teaching the lesson in basic gymnastics are extensively considered. There are sample lessons designed for different age groups of both sexes.

5. Видев, Е. (2005) Класификация на каскадите (въздушни каскади). Спорт и наука, изв. бр. 2 стр. 99-106, София, ISSN1310-3393

В статията се обръща внимание на липсата, в световен мащаб, на единна класификационна система, която да обхваща в стройна структура рисковите действия изпълнявани в кино индустрията. Всъщност такава никога не е била замисляна. Целта на настоящата и следващите я статии на тази тема е да създаде и предложи за ползване такава класификационна структура, която да може да обхване изпълняваните до момента каскади, но в същото време да остане отворена, за да е възможно в нея да намерят място и новопоявили се индивидуални или групови каскади.

Във връзка с тази цел са решени следните задачи:

1. Откриване на съществени характеристики, които отличават различните рискови действия.

2. Обособяване на отделни групи и подгрупи каскади на базата на отdeferинцираните признаци.

3. Подреждане на групите в стройна класификационна система

Невъобразимото разнообразие от възможни за изпълнения каскади подсказва, че обхващането им в обща структура е не лека задача. Такава структура трябва да има както хоризонтални, така и вертикални редове, в които да могат без проблем да намират мястото си и непрекъснато новопоявяващите се каскади.

Предлаганата класификационна структура успява да покрие тези изисквания. В тази статия се набляга само на една от четирите основни групи каскади, а именно въздушните каскади.

Videv, E. (2005) Classification of stunt performances - (airstunts).

The article draws attention to the lack, on a global scale, of a single classification system that covers in a streamlined structure the risky actions performed in the cinema industry. In fact, it was never intended. The purpose of this and the following articles on this topic is to create and offer for use such a classification structure that can cover the cascades performed so far, but at the same time remains open, so that it is possible for new individual or group stunts to find a place in it.

In connection with this goal, the following tasks have been solved:

1. Discovery of essential characteristics that distinguish different risk events.
2. Identification of separate groups and subgroups of cascades based on the dereferencing signs.
3. Arrangement of the groups in a neat classification system

The unimaginable variety of possible stunts suggests that encompassing them in a common structure is not an easy task. Such a structure should have both horizontal and vertical rows in which the constantly emerging cascades can easily find their place.

The proposed classification structure manages to cover these requirements. This article focuses on only one of the four main groups of stunts, namely aerial stunts.

6. Видев, Е. (2006) Класификация на каскадите (наземни каскади).
Спорт и наука, изв. бр. 1 стр. 152-164, София, ISSN 1310-3393

Статията е продължение на предишна статия от същия автор, в която е разработена идеята за създаване на единна класификация на каскадьорските изпълнения в кинематографията, но може да се използва и в театъра, както и във всякакви тип шоу изпълнения и спектакли.

Тук се предлага начин за класифицирането на наземните каскади. Това е най-обемната от четирите основни групи каскади (въздушни, наземни, водни и подводни). Класификацията е отворена, което позволява включването на всяка новопоявила се каскада, без това да променя структурата на самата класификационна система, а само да я допълва и обогатява.

Предлага се начин за класификация на наземните каскади (най-големият от четирите каскадни разклонения – въздушен, земен, воден и подводен). Самата структура на класификацията е отворена и позволява непрекъснати допълнения и корекции, без да се променя съществено.

Videv, E. (2006) Cascade classification - (ground cascades.)

The article is a continuation of a previous article by the same author, in which the idea of creating a unified classification of stunt performances in cinematography was developed, but it can also be used in the theater, as well as in any type of show performance and spectacles.

A way to classify ground cascades is proposed here. It is the most voluminous of the four main groups of stunts (air, ground, water and underwater). The classification is open, which allows the inclusion of any newly emerging cascade, without changing the structure of the classification system itself, but only supplementing and enriching it.

The paper offers a mode to classify the ground cascades (the greatest of the four cascade branches – air, ground, water and underwater). The structure of

the classification itself is an opened one and allows continuous additions and corrections without being modified essentially.

7. Класификация на каскадите (водни и подводни каскади). (2006)

Спорт и наука, изв. бр. 1 стр. 164-169, София, ISSN 1310-3393

Тази статия е последната от поредицата статии посветени на представянето на създадената оригинална класификация на каскадите. Тя представя двете последни основни групи каскади, а именно водните и подводните. За разлика от останалите две основни групи - въздушните и наземните, тук представяните две групи обхващат най-рядко изпълняваните каскади. Това е така защото водната среда не предоставя голямо разнообразие от възможности за изпълнение на зрелищни рискови действия.

Използва се конструктивната схема приложена при останалите две основни структурни групи

Явно се подсказва, че подобна форма на класификация е отворена и подлежи на допълвания, което я прави универсална.

В статията са класифицирани две групи от най-често изпълняваните каскади – водни и подводни, както и такива, свързани с природни бедствия. Използвана е конструктивната схема, приложена на въздушната и наземната каскади.

Ясно се подсказва, че подобна форма на класификация е отворена и подлежи на допълнения, което я прави универсална.

Videv, E. (2006) Cascade classification (water and underwater cascades.)

This article is the last in a series of articles dedicated to presenting the original classification of cascades created. It presents the last two main groups of stunts, namely water and underwater. Unlike the other two main groups - air and ground, the two groups presented here cover the least frequently performed stunts. This is because the water environment does not provide a wide variety of opportunities to perform spectacular risky actions.

The structural scheme applied to the other two main structural groups is used.

It is clearly implied that such a form of classification is open and subject to additions, making it universal.

Two groups of the cascades most often performed – water and underwater ones, as well as those related to natural calamities are classified in the article. The structural scheme applied to the air and ground cascades have been made use of.

It is clearly prompted that similar form of classification is open and subject to additions, thus making it universal.

8. Видев, Е. (2008) Изпреварваща методика за обучение на студенти по гимнастика. Спорт и наука, изв. бр. 3 стр. 44-52, София, ISSN 1310-3393

В статията са разгледани въпроси, свързани с методологията на обучението при работа със студенти по гимнастика в Националната спортна академия. Посочват се слабостите на широко застъпеният в момента от катедрата модел на обучение на студентите по гимнастика. В противовес на нея се предлага по-нетрадиционна методика апробирана и прилагана от автора, чиято основа е многократното поставяне на студентите в ролите на преподаватели от самото начало на тяхното обучение. В зависимост от нивото на двигателните способности на групата не винаги се прилага дидактическият принцип „от простото към сложното”. Често се вземат повече от една нова методическа единица на съответният уред, което освобождава в последствие повече време за повторното връщане към тях. Набляга се на текущият контрол и активното участие на студентите в разборите във всеки час на начина по който са се представили техните изпитвани колеги.

В статията са разгледани въпроси, свързани с методологията на обучението при работа със студенти по гимнастика в Националната спортна академия. Посочват се проблемите на утвърдената и прилагана от автора традиционно използвана методика, чиято основа В зависимост от двигателните способности на групата, дислокациите в тяхната програма, при които дидактическият принцип „от простото към сложното” не винаги се прилага; често приемане на няколко методически единици наведнъж, което осигурява време за

последователното им повторение. Постоянни и различни текущи контроли.

Videv, E. (2008) Outstripping methodology for teaching high students in gymnastics.)

The article examines issues related to the training methodology when working with gymnastics students at the National Sports Academy. We point out the weaknesses of the currently widely advocated by the department training model for gymnastics students. In contrast to it, a more unconventional methodology approved and applied by the author is offered, the basis of which is the repeated placement of students in the roles of teachers from the very beginning of their studies. Depending on the level of motor abilities of the group, the didactic principle "from simple to complex" is not always applied. Often, more than one new methodical unit of the corresponding gymnastic apparatus is taken, which subsequently frees up more time for returning to them again. Emphasis is placed on the ongoing control and active participation of students in the debriefings in each class of how their examined colleagues have performed.

Issues related to the teaching methodology applied to the work with gymnastics high students at the National academy of sport is treated in the article. The problems of the traditionally uses methodology probated and applied be the author are pointed out, its bases being the repeated placing of the students in the roles of the lecturers from the very beginning of their education. Depending on the motive abilities of the group, dislocations in their program under which the didactic principle "from the simple to the complicated" is not always applied; often taking several methodological units at once, which provides time for their consequent repetitions. Permanent and various current controls.

9. Видев, Е. (2012) Значението на издръжливостта в каскадьорската практика. Спорт и наука, изв. бр. 2 стр. 100-110, София, ISSN 1310-3393

Каскадите обикновено са високо интензивни, но кратковременни рискови действия. Това се потвърждава в практиката от огромният процент каскади, които не траят повече от тридесет секунди. Не рядко

обаче на каскадьорите се налага да извършват тези действия в края на снимачните дни, когато в тях се е натрупала физическа и психическа умора, особено при наличие на неблагоприятни атмосферни условия. Това в голяма степен увеличава възможността от допускане на грешки криещи опасност за здравето и живота не само на каскадьорите участващи в каскадната, но и за операторския екип, както и за други членове на снимачния екип работещи в непосредствена близост до изпълняваната каскада.

Във връзка с гореизложеното интересът ни бе провокиран от въпросите до каква степен и в какво отношение действията на каскадьорите се повлияват от умората, когато тя се проявява като стресов фактор при високо интензивно натоварване в анаеробен режим на работа, характерен за огромният процент каскадьорски изпълнения. От тук се оформи и целта на изследването - да се провери доколко натрупващата се умора при високо интензивна работа в анаеробен и смесен режим влияе върху мисловните процеси и двигателната дейност на каскадьорите.

Целта на изследването е да се установи ролята на качеството на издръжливостта за дейността на каскадьорите.

Авторите са установили, че голяма част от грешките се дължат на умора, провокирана от високо интензивната и краткотрайна работа на каскадьорите. Те заключават, че качеството на издръжливостта не е от голямо значение.

Videv, E. (2012) Importance of endurance for the stunt men practice.

Cascades are usually high-intensity but short-term risky actions. This is confirmed in practice by the huge percentage of stunts that last no more than thirty seconds. Not infrequently, however, the stuntmen have to perform these actions at the end of the shooting days, when they have accumulated physical and mental fatigue, especially in the presence of unfavorable weather conditions. This greatly increases the possibility of making mistakes that could endanger the health and life of not only the stuntmen participating in the stunt, but also the camera crew, as well as other crew members working in close proximity to the stunt being performed.

In connection with the above, our interest was provoked by the questions to what extent and in what respect the actions of stuntmen are affected by fatigue, when it manifests itself as a stress factor during high-intensity work in an anaerobic mode of work, characteristic of the huge percentage of stunt performances. This is where the purpose of the study was formed - to check how much the accumulated fatigue during high-intensity work in anaerobic and mixed mode affects the thought processes and motor activity of the stuntmen.

The objective of the study is to establish the role of the endurance quality for the stunt men activities.

The authors have established the great number of the mistakes is due to fatigue, provoked by the highly intensive and short-time work done by the stunt men. They conclude that the quality of endurance is not of great importance.

10. Видев, Е., Петров, Л. (2012) Физиологични и поведенчески реакции при каскадьори, изпълняващи неизвестна задача при умерен риск.

Идентично на основния инстинкт за самосъхранение, страхът е усещане, познато на всеки нормален човек. За каскадьорите обаче страхът понякога се превръща в ежедневно преживяване. Интерес предизвиква въпросът как страхът влияе на представянето на каскадьорите.

Videv, E., Petrov, L. (2012) Physiological and behavior reactions in stuntmen performing an unknown task at moderate risk. International Scientific Congress "Olympic Sports and Sport for All" & VI International Scientific Congress "Sport, Stress, Adaptation" 17-19 May 2012, Sport & Science, Extra issue, part I, pp. 435-439, ISSN 1310-3393

Identically to the basic instinct of self preservation, fear is a sensation known to every normal person. For stuntmen however fear sometimes becomes a daily experience. The question of how fear affects stuntmen's performance provokes interest.

11. Видев, Е., Петров, Л., Алексиева, А. (2013) Възможности за адаптация към повтаряща се екстремална ситуация. Спорт и наука, изв. бр. 2 стр. 77-84, София, ISSN 1310-3393

Каскадьорството е нестандартна професия. Представителите и твърде често са поставени в екстремални и дори критични ситуации. Едни от често срещаните каскади са тези свързани с работа на високо или скокове и падания от голяма височина. Отбелязват се най-често срещаните симптоми, които се предизвикват от физиологичен стрес в организма, както и неинвазивните методи за измерването му. Обект на изследването е способността на организма за адаптация към повтаряща се екстремална ситуация. Изследвани са както външни признаци подсказващи наличието на дискомфорт в такава ситуация като нервност, безпокойство, тревожност или страх, така и някои физиологични и биохимични процеси настъпващи в организма на поставеното в екстремална ситуация лице. Експериментът потвърди първоначалната хипотеза, че многократното попадане в стандартно повтаряща се рискова ситуация води до адаптация освен във функционален, така и в соматичен аспект.

В описания експеримент субектът многократно се поставя в монотипна стресова ситуация и се проследява адаптацията му към нея. Стигнахме до извода, че многобройните повторения превръщат рискованото действие постепенно в рутина и освобождават човека, който го извършва, от ненужно напрежение. Изследват се пулсометрични данни и амилаза и протеин в слюнката. Предполага се, че нивото на амилаза в слюнката може да бъде индикатор за преживян стрес.

Videv, E., Petrov, L., Aleksieva, A. (2013) Adatation capabilities towards a repeating extreme situation.

Stunt is a non-standard profession. The representatives are too often placed in extreme and even critical situations. Some of the common stunts are those related to working at height or jumping and falling from a great height. The most common symptoms that are caused by physiological stress in the body are noted, as well as the non-invasive methods for its measurement. The object of the study is the body's ability to adapt to a repeated extreme situation. Both external signs suggesting the presence of discomfort in such a situation, such

as nervousness, restlessness, anxiety or fear, as well as some physiological and biochemical processes occurring in the body of the person placed in an extreme situation, were investigated. The experiment confirmed the initial hypothesis that repeatedly falling into a standard repetitive risky situation leads to adaptation not only in a functional but also in a somatic aspect.

We have concluded that numerous repetitions develop a risky action gradually into a routine and free the person performing it from unnecessary tension. Pulsometric data and saliva's amylase and protein are being researched. It is suggested that the level of amylase in the saliva can be an indicator for stress experienced.

12. Видев, Е., Петров, Л., Ченгер, А., Димитров, В. (2013) Някои особености на стратегиите за справяне със стрес при каскадьори. Спорт и наука, изв. бр. 2 стр. 133-141, София, ISSN 1310-3393

Високите нива на стрес са нещо характерно за съвременното ежедневие на човечеството. В живота на каскадьорите и практикуващите бойни спортове обаче те твърде често са доминиращ фактор. Дейността на каскадьорите и занимаващите се с такъв вид спортове често е свързана с екстремни обстоятелства криещи риск от сериозни наранявания, психически травми, а понякога дори и смърт. Изследването е съсредоточено върху това да се разкрият предпочитаните стратегии за справяне със стреса в практикуваните от тях дейности на 25 каскадьора, 27 каратисти и 20 кикбоксъора. Сравнява се скалирането на отделните стратегии, до които прибъгва всяка една от групите и се анализират причините, които вероятно довеждат до техните предпочитания. Посочват се приликите и отликите в начина, по който представителите на каскадьорите, каратистите и кикбоксъорите търсят решение за справяне със стреса.

Особено действията на кикбоксъорите, каратеките и каскадьорите се класифицират като изключително опасни поради факта, че често се случват при екстремни обстоятелства. Тези действия са свързани със сериозна опасност и трудности, водещи понякога до сериозни наранявания, психологически травми и дори смърт. По време на процеса на преодоляване на екстремни ситуации в тази статия се изследват различни стратегии. Тези предпочитания се сравняват и анализират.

Videv, E., Petrov, L., Tchenger, A., Dimitrov, V. (2013) Several peculiarities of the strategies for stress management at stuntmen.

High levels of stress are something characteristic of the modern everyday life of humanity. In the lives of stuntmen and martial artists, however, they are too often the dominant factor. The activity of stuntmen and those engaged in this type of sports is often associated with extreme conditions that hide the risk of serious injuries, mental trauma, and sometimes even death. The study focused on uncovering the preferred stress coping strategies in their practiced activities of 25 stuntmen, 27 karate fighters and 20 kickboxers. The scaling of the individual strategies used by each of the groups is compared and the reasons likely to lead to their preferences are analyzed. The similarities and differences in how stuntmen, karate fighters and kickboxers look for a solution to stress are pointed out.

The actions of kickboxers, karatekas and stuntmen in particular are classified as highly dangerous due to the fact that they often occur in extreme circumstances. These actions are associated with grave danger and difficulty, resulting sometimes in serious injuries, psychological traumas and even death. During the process of overcoming the extreme situations different strategies are being investigated in this paper. These preferences are being compared and analyzed.

13. Ганчева, Г., Видев, Е., Григоров, Б. (2018) Изследване на координацията в ритъма на спортуващи ученици.

Различните спортни дисциплини имат различни специфични изисквания към различните физически качества на спортистите. Координационните способности са важни във всички видове спорт, но тяхното проявление е строго определено от характера на двигателната дейност.

Целта на изследването е да се изследва координацията в ритъма на спортисти, практикуващи различни видове спорт. Ритъмът на движенията в приложените тестове е сложен и състезателите показват

различни резултати. Установените зависимости не са еднакви и устойчиви.

Сравнението на ритмичните способности на спортисти от различни спортове трябва да се извърши след групиране на изследваните индивиди според вида на упражняваната от тях двигателна дейност, като се вземат предвид нейните специфични характеристики: спортове, при които двигателните дейности съставляват определен двигателен модел; спортове, където такъв модел не съществува; спортове, при които двигателната активност е съпроводена с музика или без музикален съпровод; спортове, при които се използва уред, в зависимост от неговия характер.

Gantcheva, G., Videv, E., Grigorov, B. (2018) Research of the coordination in rhythm of sports-students. International Congress of Education, Sport, Recreation and Dance, Nisantasi University . Istanbul Turkey, 26-28 April 2018, ISBN 978-605-2132-36-4

The different sports disciplines have various specific requirements to the different physical qualities of the athletes. Coordination abilities are important in all kinds of sports but their manifestation is strictly defined by the nature of the motor activity.

The aim of the research is to examine the coordination in rhythm of athletes practicing different kinds of sports. The rhythm of the movements in the applied tests is complex and the athletes show different results. The determined dependences are not the same and persistent.

The comparison of the rhythmical abilities of the athletes from different sports has to be done after grouping the researched individuals according to the type of motor activity they practice after taking into consideration its specific characteristics: sports where motor activities constitute a determined motor model; sports where such model does not exist; sports where motor activity is accompanied with music or with no musical accompaniment; sports where an apparatus is used, depending on its nature.

14. Ганчева, Г., Видев, Е., Григоров, Б. (2018) Изследване на ритмичните способности на гимнастичките по художествена гимнастика.

Ритмичните способности, като част от координационните способности на спортистите, са важен фактор за успешната реализация в сложно-координационните видове спорт. Първоначалното усвояване на упражненията изисква стриктно следване на ритъм, зададен с музика, за разграничаване на различните фази на двигателните дейности и тяхната продължителност. Ритъмът на двигателните дейности е подчинен на вътрешния ритъм на изпълнителя, на различния ритъм на движенията с уредите и на ритмичната структура на музикалния съпровод. Ритмичното изпълнение и хармоничната връзка между движения и музика е една от основните характеристики на гимнастическите събития. Целта на изследването е да се изследват ритмичните способности на спортисти, практикуващи видове спорт, чиято двигателна активност изисква използването на музикален съпровод и такива, които не изискват такъв. Изследването е направено сред 72 души. Методи: За координация в ритъма използвахме четири теста: Фронтално ритане с крака и ръка върху стената - (Fkla), Подскоци в четири квадрата – (J4sq), Кръстосани скокове в четири квадрата – (Cj4sq), Ритане с крака и ръце – (Kla).

Резултатите от тестовете – скокове в четири квадрата и кръстосани скокове в четири квадрата – корелират значително помежду си при гимнастичките (.710**) и умерено при спортистите, практикуващи други видове спорт (.358**). Резултатите от тестовете за ловкост корелират значимо с гимнастичките (.723**), и умерено със спортистите от останалите спортове (.654**). Средните стойности (\bar{x} =10.20, \bar{x} =4.41) и (\bar{x} =10.6, \bar{x} =8.24) на тестовете, изпълнени с ръце и крака са по-добри при гимнастичките. Резултатите от изследването показаха необходимостта от адаптиране на приложените тестове, така че да могат да бъдат прилагани в изследвания с различни възрастови групи.

Gantcheva, G., Videv, E., Grigorov, B. (2018) Research of the rhythmical abilities of rhythmic gymnasts. Journal of Applied Sports Sciences, Vol. 1, NSA Pres, Sofia, pp. 45-52, ISSN 2534-9597 (print) 2535-0145 (online) DOI: 10.37393/jass.2018.01.6

Rhythmical abilities, being part of the coordination abilities of athletes, are an important factor for the successful realization in the complex-

coordination kinds of sports. The initial learning of the exercises requires the strict following of a rhythm, set with music, to distinguish the different phases of motor activities and their duration. The rhythm of motor activities is subjected to the inner rhythm of the performer, to the different rhythm of the movements with the apparatuses, and to the rhythmical structure of the music accompaniment. The rhythmical execution and the harmonious connection between movements and music is one of the major characteristics of gymnastics events. The aim of the research is to study the rhythmical abilities of athletes, practicing kinds of sports whose motor activity requires the use of musical accompaniment and those which do not require such. The research was done among 72 individuals. Methods: For coordination in rhythm we used four tests: Frontal kicking with legs and arms on the wall - (Fkla), Jumps in four squares – (J4sq), Crossover jumps in four squares – (Cj4sq), Kicking with legs and arms – (Kla).

The results from the tests – Jumps in four squares и Crossover jumps in four squares – correlate with each other significantly with the gymnasts (.710**) and moderately with the athletes practicing other kinds of sports (.358**). The results from the agility tests correlate significantly with the gymnasts (.723**), and moderately with the athletes from the other sports (.654**). The mean values ($x=10.20$, $x=4.41$) and ($x=10.6$, $x=8.24$) of the tests, performed with arms and legs are better with the gymnasts. The results from the research showed the necessity of adapting the applied tests so that they could be implemented in research with different age groups.

15. Ганчева, Г., Видев, Е., Григоров, Б. Сравнителен анализ на ритмичните способности при спортисти. Спорт и наука, бр. 2 стр. 35-42, София, ISSN 1310-3393

Постигането на добри резултати в спорта е свързано неизменно с високо ниво на притежаваните двигателни качества. Дисциплините в съвременният спорт непрекъснато се усложняват в координационно отношение и изискванията, които се предявяват към координационните способности изискват задълбочено усъвършенстване на всеки един от техните компоненти. Целта на настоящото изследване са ритмичните способности на спортисти, занимаващи се с различни спортни

дисциплини. Контингент на изследването са 17 мъже и 37 жени. За реализиране на поставената цел на изследването са приложени следните методи на изследване: проучване на литературни източници, тестиране - четири теста за координация в ритъм и два теста за ловкост. Приложени са следните математико-статистически методи: корелационен анализ, Mean, SD и d - за статистическа значимост на разликите.

Gantsheva, G., Videv, E., Grigorow, B. (2018) Comparative analysis of the rhythmical abilities with athletes.

Achieving good results in sport is invariably related to the high level of motor qualities possessed. The sporting events nowadays are constantly made more complex as regards coordination and the requirements to athletes' coordination abilities call for a profound improvement of each of their components. The aim of the present study is the rhythmical abilities of athletes practicing different kind of sports. Objects of the study is the rhythmical abilities of athletes practicing different sports. The research was done among 17 men and 37 women. In order to fulfill the aim, the following research methods were used: study of the literary sources, testing – four tests for coordination in rhythm and two tests for agility. The following maths-statistical methods were applied: correlation analysis, Mean, SD and d – for statistical significance of the differences.

16. Видев, Е., Петров, Л., Пенев, Р. (2019) Експериментална методика за анализ и усъвършенстване на най-често използваните техники за удари и ритмици с горните и долни крайници в карате киокушин.

Представяне на най-често използваните ударни техники с горни и долни крайници в карате стил Киокушин на базата на видео анализ на представянето във водещи международни състезания по карате. Апробиран е експериментален метод за измерване на простата и сложната двигателна реакция на сигнал от светлина и звук, скоростта на движение на удрящия крайник и силата на удара (енергийната стойност на ударите) в тренировъчна среда, която осигурява краткосрочна информация и възможност за коригиране и усъвършенстване на

техниката на удар. За психофизиологични тестове се използва специално разработен инструмент с приспособление за триизмерен акселерометър, пулсметър и специализирана апаратура; всички тези инструменти позволяват измерването на времевия период за проста и сложна двигателна реакция, реакцията на сигнал от светлина и звук – червена и зелена светлина и програмирани звукови сигнали, както и скоростта на движение на удрящия крайник. Установени са средните стойности на времето за реакция, времето за атака и скоростта на бойната ръка в техниката на атака гяку-зуки за проста и сложна двигателна реакция със светлинен и звуков сигнал и са съпоставени с резултатите на подобни разследвания. Направени са изводи относно степента на важност на отделните компоненти на атаката спрямо времетраенето на атаката. Отчитат се слабостите на апробираното оборудване, както и възможностите за коригиране на тези слабости.

Videv, E., Petrov, L., Penov, R. (2019) An experimental methodology for analysis and improvement of the most commonly used punching and kicking techniques with the upper and lower limbs in kyokushin karate. International Scientific Congress of "Applied Sports Sciences" and Balkan Scientific Congress "Physical Education, Sports Health", 15-16 November 2019, NSA Press, Sofia. pp. 147-152, ISBN 978-954-718-601-9 (CD/DVD) DOI: 10.37393/ICASS2019/28

Presenting the most frequently used punching techniques with the upper and lower limbs in Kiokushin karate style based on the video analysis of the performance in leading international karate competitions. An experimental method is approbated for measuring the simple and the complex motional reaction to a signal of light and sound, the speed of movement of the punching limb and the power of the punch (the energy value of the punches) in training environment that is providing short-term information and possibility to correct and improve the punching technique. A specially designed instrument is used for psychophysiological tests with an implement three-dimensional accelerometer, a pulsemeter and a specialized apparatus assembly; all these instruments make possible the measurement of the time period for a simple and a complex motional reaction, the reaction to signal of light and sound – red and green light and programmed sound signals as well as the speed of movement of the punching limb. The average values of the time for reaction, the time pf attack and the speed of the combating arm in the gyaku-zuki attack

technique are established for a simple and a complex motional reaction with a light and a sound signal and are compared with the results of similar investigations. Conclusions are made regarding the importance rate of the particular attack components in relation to time duration of the attack. The weaknesses of the approbated equipment are counted as well as the possibilities for the correction of those weaknesses.

17. Видев, Е., Плочина, С. (2019) Посока на развитие на акробатичния рокендрол в България и методика на обучение на деца във възрастовия диапазон 6-10 години. Годишник на НСА "В. Левски", Том 2, стр. 180-185. НСА ПРЕС, София, ISSN 2682-9908

Разглежда се настоящото положение на акробатичния рокендрол в България. Посочват се недостатъците довели до крайно незадоволителното състояние, в което се намира в момента. Посочват се целите, които трябва да се преследват, за да се излезе от кризата. Предлага се методика за обучение в началните възрастови групи.

Videv, E., Plotchina, S. (2019) Course of development of the acrobatic rock n'roll in Bulgaria and training methods for kids between 6-10 years of age.)

The current situation with the acrobatic rock n'roll in Bulgaria is being analyzed. The disadvantages which led to the current absolutely insufficient position are being discussed. The targets which should be followed for successfully overcoming of the crisis are being appointed. Training methods for the youngest groups are being proposed.

18. Видев, Е. (2021) Сърдечна честота, активност на слюнчената алфа-амилаза и концентрация на протеин при каскадьори в екстремална ситуация. Годишник на НСА "В. Левски", Том 2, стр. 102-115. НСА ПРЕС, София, ISSN 2682-9908

Изследвани са някои психофизиологични и биохимични реакции, отразяващи активността на симпатиковата нервна система на опитни лица - каскадьори с различен стаж като такива. Изследваните лица са

подложени на редица тестове, единтично провеждани в екстремална и нормална, некрийеща опасностобстановка. Сравнени са резултатите на сърдечната честота, слюнчената алфа-амилаза и слюнчения проеин, определяни за надеждни маркери на стрес. Тук се представят някои резултати от тестовете за равновесна устойчивост и чувство за време.

Videv, E. (2021) Cardiac frequency, salvary alpha-amylase ctivity and concentration of cashinder protein under an extreme situation.

Some psychophysiological and biochemical reactions reflecting the activity of the sympathetic nervous system of experienced individuals – stuntmen with different experience as such were studied. The examined persons underwent a number of tests uniquely conducted in a extreme and normal, non-hazardous environment. The results of heart rate, salivary alpha-amylase and salivary protein, determined as reliable markers of stress, were compared. Here are some test results for balance stability and sense of timing.

19. Видев, Е. (2023) Промени в усещането за време в екстремни каскади.

За целите на това изследване опитни каскадьори получиха задачата да изпълнят екстремно действие – скок от 11 метра височина. Изследвани са някои психофизиологични и биохимични реакции, даващи индикации за промените в активността на симпатиковата нервна система на субектите в такава екстремна ситуация. Една от задачите на изследването беше да се определи как такъв стресор влияе на усещането им за време. В публикацията представяме изводите, направени въз основа на получените резултати.

Изследването включва работа в нормални и екстремни ситуации. В първия случай това се случи в зала, а във втория – на ръба на 11-метрова платформа. Експериментът е проведен в два варианта. При първия от субектите се изискваше да отчитат времето между два звукови сигнала, подадени от компютър, а при втория вариант – да скочат от ръба на платформата на произволно определена от компютъра секунда след

първия сигнал. В залата те скачаха от 20 см височина, а в екстремната ситуация – от 11 метра. Резултатите са подложени на математико-статистическа обработка със SPSS 20.

Някои от нашите констатации се припокриваха с констатациите, направени от други изследователи, но някои бяха диаметрално противоположни. Забелязахме, че в екстремна ситуация субективно изчисленото време на човека променя своя ход. За тези, които са мотивирани да действат, той забавя хода си, а за тези, които са мотивирани да се откажат, го ускорява.

Videv, E. (2023) Changes in time sense in extreme stunts. Journal of Applied Sports Sciences, Vol. 1, July 2023 NSA Pres, Sofia, pp. 80-88, ISSN 2534-9597 (print) 2535-0145 (online) DOI:10. 37393/JASS.2023.01.8

For the purpose of this research, experienced stuntmen were given the task of performing an extreme action – a jump from a height of 11 meters. Some psychophysiological and biochemical reactions were studied, giving indications of the changes in the activity of the sympathetic nervous system of the subjects in such an extreme situation. One of the tasks of the study was to determine how such a stressor affects their sense of time. In the publication, we present the conclusions drawn on the basis of the obtained results.

The research included work in normal and extreme situations. In the first case, it took place in a hall, while in the second one, it took place on the edge of an 11 meters platform. The experiment was conducted in two variants. In the first, the subjects were required to count the time between two sound signals issued by a computer, and in the second variant – to jump off the edge of the platform at a randomly determined by the computer second after the first signal. In the hall, they jumped from a height of 20cm and in the extreme situation – from 11m. The results were subjected to a mathematical-statistical processing with SPSS 20.

Some of our findings overlapped with the findings made by other researchers, but some were diametrically opposed. We noticed that in an extreme situation, the subjectively calculated time of the person changes its course. For those motivated to act, it slowed down its course, and for those motivated to give up, it accelerated.

20. Петрова, М., Видев, Е. Изследване на ритмичните способности на ученици от начална училищна възраст.

Координационните способности са важен елемент от физическата дееспособност на човека. Те са част от двигателните способности и представляват относително затвърдени и обобщени качества на протичане на специфични процеси за регулиране на движенията. Добре развитите координационни способности са предпоставка за правилното и бързо усвояване на нови движения. Целта на нашето изследване е да се подобрят ритмичните способности на учениците от начална училищна възраст с помощта на упражнения от основната гимнастика и народните танци с музикален съпровод. Изследването беше проведено с 92-ма ученика от средно училище в гр. София. За реализиране на изследването беше използвана тестова батерия, носеща информация за ритмичните способности. Батерията включва четири теста: фронтално удряне с крака и ръце на стена, скокове в четири квадрата, кръстосани скокове в четири квадрата, неритмично удряне с крака и ръце. Методите, които използвахме в нашето изследване са тестиране, педагогически експеримент и математико-статистически методи (вариационен анализ, t-критерий на Стьюдент). Анализът на резултатите показва, че получените разлики преди и след експеримента при учениците от експерименталната група са статистически значими за всички показатели за ритмични способности. Такава разлика се установява и в края на експеримента между двете изследвани групи. Проведеното изследване показва, че приложената от нас програма има положителен ефект върху развитието на ритмичните способности.

Petrova, M., Videv, E., (2023) Research of the rhythmical abilities of pupils of primary school age. Journal of Applied Sports Sciences, Vol. 2,

Coordination abilities are an important element of human physical ability. They are part of the motor abilities and represent relatively consolidated and generalized qualities of the course of specific processes for the regulation of movements. Well-developed coordination abilities are a prerequisite for correctly and quickly learning new movements. The aim of this study was to improve the rhythmical abilities of pupils at primary schools using exercises from basic gymnastics and folklore dances with musical accompaniment. The research was carried out with 92 students at a secondary school in the city of Sofia. We used a test battery containing information about the rhythmical abilities to realize it. The battery includes four tests: frontal kicking with legs and arms on the wall, jumps in four squares, crossover jumps in four squares, and kicking with legs and arms. The methods used in this study are the testing, pedagogical experiment, and mathematical-statistical methods (variation analysis, comparative analysis with t-criterion of Student). The analysis of the results showed that the differences observed in the pupils from the experimental group, obtained before and after the experiment, were statistically significant for all indicators of rhythmical abilities. Such a difference was also found between the two studied groups at the end of the experiment. The research showed that the program we applied had a positive effect on the development of rhythmical abilities.